

Ook in consumentenmedia zien we af en toe artikels over natuursteen opduiken, teksten die duidelijk niet zijn geschreven door mensen met kennis van zaken die zich met andere woorden op glad ijs begeven. Erger nog: de toon is vaak negatief want het verhaal moet verkopen. Het meest recente voorbeeld, getiteld 'De straatstenen van Brussel', verscheen op 25 april 2012 in het weekblad Knack. Maar dat is helaas niet de enige uitschuiver...

Media: een oefening in communicatie

Onwaarheden over natuursteen

Men kan een journalist niet kwalijk nemen dat hij dergelijke artikels brengt. Naar alle waarschijnlijkheid ging de auteur van het stuk 'De straatstenen van Brussel' als volgt te werk: samen met een geoloog wandelt hij door Brussel, neemt hier en daar notities, schrijft daarover een lijvig artikel en laat dit vervolgens niet nalezen door de geoloog. Dat verklaart meteen waarom tussen alle feiten in een aantal onwaarheden verpakt zitten. Een beroepsfederatie als Febenat moet alle zeilen bijzetten om mensen juist te informeren over natuursteen, een journalist met weinig of geen kennis van zaken kan dit werk van jaren met één penntrek teniet doen. In het bewuste Knack-artikel staat onder meer te lezen dat de natuursteen afbrokkelt. Wat de journalist er echter niet bij vertelt, is dat de aannemer een natuursteenmateriaal heeft geleverd dat niet voor dat soort toepassingen geschikt is. Een vergelijkbaar voorbeeld vinden we in een ander artikel, uit de Knack Weekend van 5 februari 2011: een tekst over 200 mankementen aan luxe appartementen in Knokke, geschreven door Michiel Galle en Bart Huysentruyt. Daarin lezen we volgende zin: "De beloofde Belgische blauwsteen aan de gevels bleek uiteindelijk goedkope Chinese brol te zijn." Het is duidelijk dat ook hier de aannemer een materiaal heeft geleverd dat anders beschre-

ven werd in het lastenboek. Waarom dan zomaar de aanval inzetten op het materiaal? De aannemer is brol, niet de Chinese steen die gewoon een andere soort is. Vandaar de leuze die Febenat sinds jaar en dag hanteert: 'Gebruik de juiste steen op de juiste plaats'!

De taak van de geoloog

Mijn respect voor geologen is altijd ontzettend groot geweest. In de technische commissie van onze federatie zetelen Kristof Callebaut van Brachot-Hermant, Anouk Matthys van Beltrami en Veerle Bams van het WTCB. Mensen met veel kennis van

ik nu graag andere mensen aan het woord.

Het publiek aan het woord

Polycaro nr. 32, 2011 - Eric Van lan-deghem over Aziatische materialen: "(...)Ik maakte me ernstige zorgen om de vele vlekken die de Chinese materialen vertonen", geeft hij toe. "Intussen weet ik wel beter: het is niet zoals bij een Belgische of Iers blauwe hardsteen waar de vlekken wel nefast zijn aangezien ze door de waterabsorptie kapot vriezen. Bij Chinese blauwsteen ligt dat anders, dat is één compact geheel dat geen water opzuigt. Over de esthetische

nomeen, een verkleuring die kan optreden bij Chinese hardsteen en Indische zandsteen. De verkleuring wordt ook ingeroepen als argument dat deze steensoorten, in vergelijking met de Belgische producten, minder duurzaam zouden zijn. Is dit terecht?"

Naar aanleiding van de Eerste Vlaams Nederlandse Natuursteendag in 2005

Uit: "Belgische Hardsteen en oosterse blauwe kalksteen: overeenkomsten en verschillen"
 "(...)Besluit: de technische kenmerken van de kalkstenen komen sterk

zaken die technische bijstand leveren welke van onschatbare waarde is. Zij doen dit steeds met een open geest. Voor Febenat is dat zeer belangrijk, anders wordt de stroom van informatie eenzijdig en bedrieg je jezelf én de ganse sector. Anderzijds bestaat er geen betere ervaring dan die van de praktijk. En daar kan ik met een gerust hart zeggen dat mijn persoonlijke werkervaring een belangrijke schakel is in het koppelen van de theorie aan de praktijk en dus ook een filter is voor alles wat als nonsens kan bestempeld worden. Maar ook daarin is de mening van anderen niet onbelangrijk. Hun visie is welkom in het uitbouwen van een eigen mening. Daarom laat

kant van de zaak kan je nog discussiëren maar voor de rest heeft de vlekvorming geen invloed op de fysieke eigenschappen van de steen."

Polycaro nr. 12, 2005 - Roland Dreesen, Michiel Duser & David Lagrou (VITO):

"(...)Regelmatig verschijnen artikels in vak- en zelfs dagbladen over geïmporteerde natuurstenen die inheemse producten uit de markt zouden prijzen. Vooral de Belgische blauwe hardsteensector voelt zich bedreigd door import uit China en Vietnam en probeert begrijpelijkerwijze aan te tonen dat de 'exoten' een slechtere keuze zouden zijn. Aan de basis van deze uitspraken ligt op de eerste plaats een esthetisch fe-

overeen, maar geologisch, chemisch en esthetisch zijn er wel belangrijke verschillen. De textuur, de mineraal- en fossielinhoud, het aanzicht en natuurlijk ook de beleving van het materiaal is zeer divers."

Hoe moet het nu verder?

Luc Binst van het gerenommeerde architectenbureau Crepain Binst is een pleitbezorger van het oordeelkundig gebruik van natuursteen. Weet wat je koopt en zorg ervoor dat de juiste steen op de juiste plaats komt. Interieurarchitect Filip Deslee oordeelt dan weer dat natuursteen een eerlijk materiaal is. De technische informatie is daarbij een belangrijke schakel. Het vakmanschap

in het buitenland is niet vergelijkbaar met die in België. Wij moeten dus de nieuwe leveranciers bijstaan met onze ervaring, knowhow en kennis van technische prestaties. Dit is wat de leden van Febenat al jaren doen en ook zullen blijven doen. De natuursteenmarkt leeft en de concurrenten liggen op de loer. Als iedereen dezelfde steen zou gebruiken, dan zou het maar een donkere boel worden. Maar niet iedereen uit de sector heeft evenveel kennis van zaken. Aandachtige luisteraars van het Radio 2-programma "De Madammen" hebben ondergetekende misschien horen spreken tijdens de uitzending van 28 februari 2012. Na regelmatig te hebben gereageerd op foutieve uitspraken van mensen die geen sikkepit kennis van natuursteen hebben, werd ik zelf eens uitgenodigd in het programma om te antwoorden op alle vragen over natuursteen. Dit audiobestand kan men steeds raadplegen op onze website (www.febnat.be), en ik daag iedereen uit om mij op één leugen of onwaarheid te betrappen. Maar de media zou de media niet zijn als ze al snel weer hervallen in hun oude gewoontes. Een artikel uit het Belang van Limburg van 30 mei 2012 had volgende koptitel: "Vietnamese kasseien in hartje Stokkem brokkelen af" Wat staat daar nu precies in? "Na 18 jaar brokkelt de bovenste 3 cm van de

massieve vietnamese kasseien in de Steenkulstraat af." Bij Febenat ging er een belletje rinkelen, want Vietnam bracht 18 jaar geleden geen kasseien op de markt. Onze technische commissie ging poolshoogte nemen en meteen werd alles duidelijk. Op de straat werden Indische tegels van 3 cm geplaatst in cement op een onderlaag. Het artikel bevat met andere woorden geen enkel juist technisch gegeven. Geen enkele straat, waar wagens over rijden, kan worden aangelegd met natuursteen in 3 cm. Wie hiervoor de verantwoordelijkheid draagt, laat ik in het midden maar duidelijk is dat de uitvoering en de keuze van de steen niet doordacht gebeurd is. Het pleit voor de Indische steen dat hij het in deze omstandigheden uiteindelijk nog 18 jaar heeft uitgehouden...

Besluit

Natuursteen is een nichemarkt, en zou enkel mogen worden belicht door mensen die uitsluitend met natuursteen in aanraking komen. Volgende uitspraak -onlangs gehoord op hetzelfde radioprogramma waar ik destijds te gast was- wil ik u nog meegeven, al is het er niet meteen eentje om in te kaderen: "Natuursteen is duurder dan keramiek, maar tegenwoordig wordt er veel gewerkt met namaaknatuursteen uit China. Die zijn niet mooi. Belgische natuursteen is veel

mooier, maar wordt stilaan onbetaalbaar omdat het schaarser wordt." Ik heb de gastpreker om een reactie gevraagd, maar er vooralsnog geen gekregen. Met welke autoriteit wordt dergelijke uitspraak regel? Natuursteen wordt onder dezelfde noemer geplaatst als de namaakindustrie van producten zoals Lacoste en Apple. Hoe doe je dat eigenlijk: natuursteen namaken? Kalksteen en een bindmiddel in een gigantische put gieten, goed roeren en dan Klaar is Kees? Wie via de traditionele media in het nieuws wil komen, moet er mee rekening houden dat de journalisten geen technuten zijn. Zij leggen nu eenmaal andere accenten. Een goed bedoelde reportage kan een andere teneur krijgen. In de tv-uitzending van 'Vive le vélo' op 2 juli 2012 kreeg de Carrières du Hainaut een uitgelezen kans om via een minireportage hun blauwe steen te promoten. Meteen na de reportage stelde journalist Karl Vannieuwkerke aan zijn gast Filip Meirhaeghe de vraag of hij tijdens zijn verbouwingen ook blauwe steen zou gebruiken. Bleek dat beide heren Aziatische tegels hadden gelegd omdat het goedkoper was. Tot zover de toegevoegde waarde van een minireportage op de nationale televisie. Dan houd ik het liever bij de vakpers...

Geert Legein, directeur Febenat